

Аналіз стратегічного розвитку авіакомпанії «Air Onix» на міжнародному ринку повітряних перевезень

В науковій статті проведений аналіз української авіакомпанії «Air Onix», визначені основні напрямки та шляхи розвитку її на вітчизняному авіаринку. Також описані перспективи розвитку та збільшення кількостей авіарейсів як в межах країни так і за кордоном. Проведена та проаналізована цінова політика авіакомпанії, а також подана порівняльна характеристика з провідними авіакомпаніями України.

Ключові слова: авіація, авіакомпанія, авіарейси, українські авіакомпанії, цінова політика авіакомпаній, ринок пасажирських авіаційних перевезень, аеропорт «Сімферополь».

В научной статье проведен анализ украинской авиакомпании «Air Onix», определены основные направления и пути развития ее на отечественном авиарынке. Также описаны перспективы развития и увеличения количества авиарейсов как внутри страны, так и за рубежом. Проведена и проанализирована ценовая политика авиакомпании, а также сравнительная характеристика с ведущими авиакомпаниями Украины.

Ключевые слова: авиация, авиакомпания, авиарейсы, украинские авиакомпании, ценовая политика авиакмпаний, рынок пассажирских авиаперевозок, аэропорт «Симферополь».

In the scientific article analysis Ukrainian airline «Air Onix», set priorities for and the development of the domestic aviation market. Also describes the prospects and increase the number of flights both within the country and abroad. Conducted and analyzed airline pricing and comparative characteristics of the leading airlines of Ukraine.

Keywords: aviation, airline, flights, Ukrainian airline, airline pricing, the market of passenger air transportation, airport "Simferopol".

Постановка проблеми. Аналізуючи український ринок авіаперевезень простежується ряд негативних факторів, які впливають на розвиток авіакомпаній. Частота польотів між Україною та іншими країнами визначається міжнародними угодами, в них же обумовлені і перевізники з обох сторін. Банкрутство авіакомпаній

учасників авіаційного альянсу України надало можливість збільшити обсяги перевезень інших експлуатантам та розширило ринку для нових перевізників, до яких можна віднести українську авіакомпанію «Air Onix». Аналіз діяльності даної авіакомпанії дозволить визначити стратегічні напрямки розвитку авіаційної галузі України на міжнародному ринку пасажирських авіаційних регулярних перевезень.

Аналіз досліджень і публікацій. Питомий вклад в розробку проблеми розвитку авіаційних перевезень зробили вітчизняні та закордонні економісти, серед яких: Борисенко О.С., Бугайко Д.О., Габрієлова Т.О., Голляк Ю.Б., Загорулько В.М., Костроміна Є.В., Кулаєв Ю.Ф., Ложачевська О.М., Переверзева С.А., Полянська Н.Є., Юн Г.М. та інші.

Формування цілей статті. Аналіз діяльності та політики ціноутворення авіакомпанії «Air Onix» («Ейр Онікс») на ринку регулярних пасажирських перевезень України, яка менш ніж за рік змогла завоювати головні (але не лідируючі) позиції на рейси з аеропорту Сімферополя.

Вклад основного матеріалу дослідження. У січні 2013 року журналісти журналу «Forbes» зацікавилися молодого українською авіакомпанією «Air Onix» («Ейр Онікс»), яка менш ніж за півроку змогла завоювати головні (але не лідируючі) позиції на рейси з аеропорту Сімферополя. Авіаційне українське небо більшою мірою належить великим авіакомпаніям – «Аеросвіт» (з 1 січня 2013 року оголосила про банкрутство), «МАУ», «Роза Вітрів», «Дніпроавіа» (яка також оголосила себе банкрутом), «Донбасаеро», «Аерофлот» і інші.

Поява будь-якого нового гравця на ринку - це з одного боку, можливість для пасажирів знайти більш прийнятні цінові умови перельоту, з іншого боку можливість порівнювати і робити відповідні висновки і вибирати того перевізника, який запропонує за меншу вартість кращий комфорт перельоту.

Авіакомпанія «Air Onix» («Ейр Онікс») заснована в 2007 році в м. Сімферополь, Автономна Республіка Крим, Україна, але почала діяти тільки в 2012. Спочатку створена, як традиційна авіакомпанія з точки зору пасажирського обслуговування і гнучкої тарифної та цінової політики. Компанія «Air Onix» набирає висоту небаченими темпами. 25 квітня 2012 року вона отримала в Державіаслужбі України сертифікат експлуатанта і вже через три дні, а саме здійснила перший рейс Сімферополь - Київ (Жуляни), код ICAO – OG, IATA – ONX. Після Києва, наступним кроком стало місто Львів. Продовжуючи розробляти маршрути рідною Україною, авіакомпанія йде далі і вже зараз можна зробити польоти в Бориспіль (Київ), Москву і Братислава.

Крім регулярних рейсів «Air Onix» здійснює чартерні авіарейси в Анталію,

Тіват і Бургас, Даламан, Катовіце, Варшава, Ізраїль, Тель-Авів. Всього з початку програми авіакомпанією виконано 16 парних чартерних рейсів з Криму до Польщі і перевезено понад 3000 пасажирів - громадян обох країн.

Замовником зазначеної чартерної програми є ТОВ «Crimean Sun Holidays» (м. Сімферополь, Україна). На жаль, починаючи з вересня місяці 2012 року замовник програми допустив порушення умов оплати за виконані чартерні перевезення, тому з 01.10. 2012 договір був розірваний.

Авіакомпанія «Air Onix» робить високу ставку на безпеку і комфорт пасажирів. Крім цього «Air Onix» рада запропонувати мандрівникам і бізнес-пасажирам повний спектр послуг на своїх рейсах, постійно високий рівень обслуговування і, що не менш важливо, пунктуальність виконання рейсів.

Основними конкурентними перевагами авіакомпанії «Air Onix» є:

- ефективний менеджмент;
- високопрофесійний персонал;
- сучасні та комфортабельні літаки;
- зручний та інтенсивний розклад польотів;
- конкурентоспроможні тарифи.

Авіакомпанія «Air Onix» створена, як традиційна європейська авіакомпанія з точки зору пасажирського обслуговування, тарифної політики, а також організації продажу перевезень. Літаки будуть експлуатуватися в двокласній конфігурації в розрахунку на пасажирів бізнес і економічного класу.

Засновником та діючим керівником є український підприємець Ігор Мельник. Хоча основний пакет акцій авіакомпанії (75%) був проданий і належить австрійській компанії ASA Luftfahrt Formgestaltung (великий інвестор України).

Парк літаків авіакомпанії «Air Onix» складають сучасні середньоміагістральні пасажирські повітряні судна «Boeing» 737-300/500. На сьогоднішній день флот авіакомпанії включає 3 літаки, пасажиромісткістю 132/149 крісла. У той час як місцева авіакомпанія Сімферополя «Crimea Air» (припинила свою діяльність у 2008 році) мала в своєму флоті регіональні авіасудна - Ан-24, Ан-26 і Як-42 (табл. 1).

Таблиця 1

**Порівняльна характеристика пасажиромісткості компаній
«Crimea Air» і «AIR ONIX»**

Показники	Crimea Air			Air Onix	
	Ан-24	Ан-26	Як-42	Boeing 737-300	Boeing 737-500

Кількість пасажирів	48	43	120	149	132
Погодинна витрата палива (кг)	800	1000	3100	2600	2400
Дальність польоту з максимальним завантаженням (км)	1000	900	1700	2900	3400
Ширина салону (м)	2,76	2,78	3,6	3,53	3,53
Макс. висота польоту (м)	8000	7500	9600	11300	11300

В результаті порівняння видно, що молода компанія «Air Onix» має великі вигоди лише навіть тому, що має в своєму автопарку більш потужні і економічно-ефективні літаки, які забезпечують комфорт, захист і швидкість авіапольоту (табл. 2).

Таблиця 2

Дальність польоту авіакомпанії за її маршрутами та час, затрачений на політ

Напрямок	Дальність польоту	Час в польоті (хв.) в одну сторону
Київ-Сімферополь-Київ	1480	60 хв.
Київ-Братислава-Київ	2000	1 год. 30 хв.
Сімферополь-Москва-Сімферополь	2600	2 год. 30 хв.
Сімферополь-Стамбул-Сімферополь	1300	1 год. 40 хв.
Сімферополь-Тель-Авів-Сімферополь	2942	2 год. 40 хв.

Високоякісні швидкісні літаки авіакомпанії долають дану відстань швидко і забезпечують високу якість перельоту. Для визначення найефективнішого способу використання повітряного судна для виконання перельотів за даними напрямками. Як видно, діапазон відстаней польоту складає 1300-2942 км. Для таких відстаней авіакомпанія використовує такі пасажирські літаки як Boeing 737/300 та Boeing 737/500. Необхідно провести розрахунки економічної ефективності експлуатації цих літаків і обрати оптимальне повітряне судно за техніко-економічними критеріями. На першому етапі розрахунки виконані без урахування фактору часу.

Початковими даними для розрахунку є результати маркетингового дослідження прогнозу пасажиропотоків по запропонованих вище маршрутам. Основний пасажиропотік в даний час перевозить залізничний транспорт, наприклад, по маршруту Київ – Сімферополь за 17-18 годин за ціною 30-40 долл. США. На літаку час на таку поїздку скорочується до 1,5 годин (включаючи 0,5 години на проходження митниці) при ціні 200-300 грн. Дана ціна розрахована виходячи з витрат на рейс. Отже, тарифи на літак по маршруту Київ-Сімферополь-Київ в 2,5 разів вище, ніж на залізницю.

Для розрахунків використовувалися також техніко-економічні дані повітряних суден. На підставі техніко-економічних показників літаків, дальність польоту були

розраховані час рейсів, витрати палива, комерційне завантаження. Результати розрахунку зведені в табл. Час рейсу визначався по відомій формулі:

$$t_{p_{ij}} = L_i / V_{p_j}, \quad (1)$$

де $t_{p_{ij}}$ - час і-го рейса на j-м ПС, годину.;

L_{p_i} - дальність і-го рейса, км;

V_{p_j} - рейсова швидкість j -го типу ПС.

Крейсерська швидкість Boeing 737/300 становить 810 км./год; а Boeing 737/500 складає також 795 км./год.

$$P_{t_{ij}} = t_{p_{ij}} * P_{ср.j}, \quad (2)$$

де $P_{t_{ij}}$ - витрати авіа палива на рейс, т;

$P_{ср.j}$ - середньогодинні витрати палива j-го типу ПС.

середньогодинні витрати палива Boeing 737/300 – 2600 кг, Boeing 737/500 – 2400 кг.

Комерційне завантаження j-го типу ПС залежно від дальності польоту розраховується за формулою:

$$G_{k_j} = G_{.j_i} - G_{1j} - G_{2j} - P_{t_{ij}} - P_{1ij}, \quad (3)$$

де G_{k_j} - комерційне завантаження j-го типу ПС по і-му рейсу, т;

G_{j_i} - злітна маса j-го типу ПС при виконанні і-го рейсу, т;

Boeing 737/300 – 56450, Boeing 737/500 - 52400

G_{1j} - маса порожнього спорядженого ПС j-го типу, т;

Boeing 737/300 – 32820, Boeing 737/500 - 31950

G_{2j} - службове завантаження j-го типу ПС, т;

Boeing 737/300 – 15000, Boeing 737/500 - 14770

P_{1ij} - аеронавігаційний запас j-го типу ПС на і-м рейсі.

Таблиця 3

Результати розрахунку часу рейсу, витрат авіапалива комерційного завантаження літаків залежно від дальності рейсу

Показники	Одиниця вимірювання	Дальність польоту, км				
		1480	2000	2600	1300	2942
Boeing 737/300						
Час рейсу	год	1,827	2,469	3,209	1,604	3,632
Витрати палива	кг	4750,2	4938	8343,4	2085,2	10685,3
Комерційне завантаження	кг/пас.	7150	6630	6030	7330	5688
Boeing 737/500						

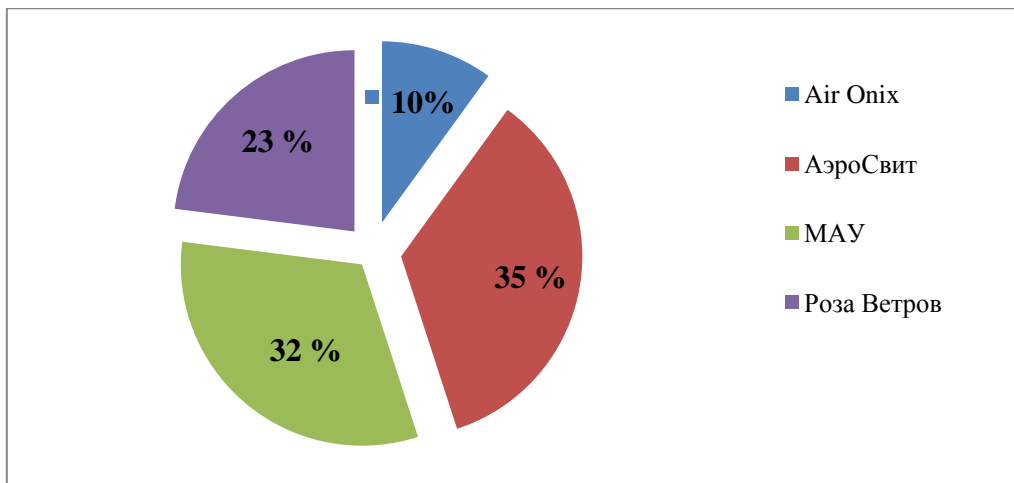
Час рейсу	год	1,861	2,515	3,270	1,635	3,7
Витрати палива	кг	4466,4	6036	7848	3924	8880
Комерційне завантаження	кг/пас.	4200	3680	3080	4380	2738

Виходячи з даних табл. 3, комерційне завантаження на даних відстанях підвищується для літаків Boeing 737/300 на дальності польоту – 1480 км та 1300 км, Boeing 737/500 – також на 1480 км та 1300 км. Витрати палива на рейс у представлених типів повітряних суден практично мало відрізняються, мінімальні витрати має літак Boeing 737/300.

У планах авіакомпанії «Air Onix» - розвиток флоту в залежності від ринкової потреби, за допомогою лізингу і придбання повітряних суден. З метою розширення мережі реалізації пасажирських перевезень за кордоном авіакомпанія «Air Onix» з 12 листопада 2012 вступила в систему взаєморозрахунків між авіакомпаніями та агентствами BSP Росія, а також з 16 листопада 2012 року - в систему BSP Туреччина Міжнародної асоціації повітряного транспорту (IATA). Система взаєморозрахунків BSP (Billing and Settlement Plan) забезпечує продаж пасажирських авіаперевезень акредитованими агентами IATA (Міжнародна асоціація повітряного транспорту). Система взаєморозрахунків створена з метою спростити процес оформлення авіаквитків, підготовку звітів про продаж і проведення взаєморозрахунків між агентами і авіакомпаніями за надані послуги. Участь авіакомпанії «Air Onix» в системі BSP IATA дасть можливість пасажиром авіакомпанії купувати авіаквитки практично в будь-якому місті України, Росії, Туреччини, Польщі.

З 29 листопада 2012 авіакомпанія «Air Onix» буде виконувати 5 щотижневих рейсів із Сімферополя до Москви (крім четверга та неділі), а також рейси Сімферополь - Стамбул по четвергах і неділях.

Однак на сьогодні компанія «Air Onix» далека від лідерства не тільки на українському авіаринку, але навіть у рідному Криму. За оцінками фахівців, поки авіакомпанія перевезла 100 000 чоловік. За даними Державіаслужбі, за 10 місяці 2012 року послугами повітряних воріт Криму скористалися 1 млн. чоловік. Виходить, що тільки 10% авіапотоків півострова користувалися послугами компанії «Air Onix» (рис. 1).

Рис. 1. Структура розподілу ринку між основними українськими авіакомпаніями

Ще менше частка компанії на загальнонаціональному ринку всього - 1,4%. Основна перевага авіакомпанії «Air Onix» - це вартість авіаквитка, яку пропонує вона набагато менша, ніж у інших авіакомпаніях на ті ж рейси. Наприклад, вартість авіаперельоту Київ-Сімферополь в 1,5 - 2 рази дешевше, ніж у інших авіаперевізників «МАУ» та «WizzAirUkraine». На інші рейси компанії також ціни на нижче, ніж в інших авіакомпаній (табл. 4).

Таблиця 4

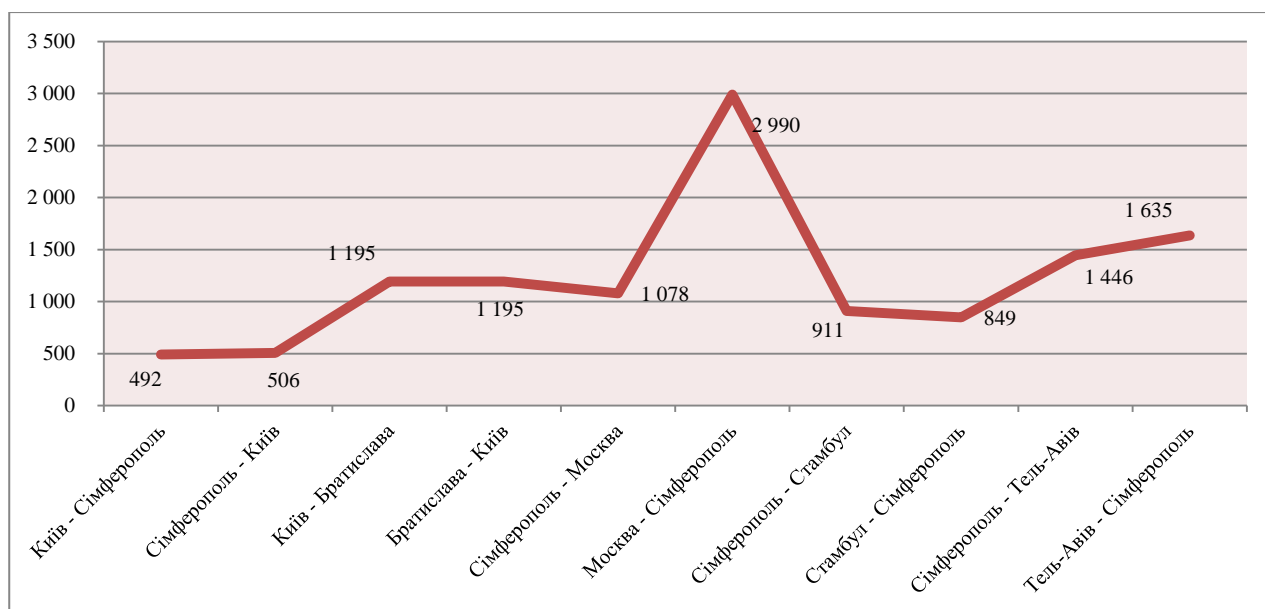
Вартість квитка всіх рейсів авіакомпанії «Air Onix» за класами перельоту на січень 2013 року (в грн.)

РЕЙС	Клас перельоту			
	Eco	Flex	Prem	Promo
Київ - Сімферополь	722,29	875,70	2323,49	492,18
Сімферополь - Київ	736,67	890,08	2337,87	505,56
Київ - Братислава	1,709.86	2,229.21	3,547.56	1,194.50
Братислава - Київ	1,718.89	2,238.24	3,556.59	1,194.51
Сімферополь – Москва	1317,56	1637,16	3151,26	1077,86
Москва – Сімферополь	715,11	1156,16	1457,76	2989,86
Сімферополь – Стамбул	1230,46	1510,12	2588,76	910,86
Стамбул - Сімферополь	1168,53	1448,19	2526,83	848,93
Сімферополь – Тель-Авів	1805,74	2085,40	3323,88	1446,20
Тель-Авів - Сімферополь	1794,55	2074,21	3312,65	1634,75

Компанія може собі дозволити найнижчу ціну. Базовий для компанії аеропорт «Сімферополь» надає великі знижки авіакомпанії, наприклад на орендні стійок реєстрації. Тепер головне завдання - побороти сезонність сімферопольського аеропорту, а для цього треба створювати мережеву компанію з транзитними потоками. Ця проблема вимагає капіталовкладень, часу і зв'язків за кордоном. Так як авіакомпанія нещодавно на авіаринку України, її цінова політика має досить помірний характер. Авіакомпанія «Air Onix» здійснює свою діяльність за 6

напрямами: Київ – Сімферополь (one way, round trip); Київ – Братислава (one way, round trip); Київ – Тель-Авів (one way, round trip); Сімферополь – Москва (one way, round trip); Сімферополь – Стамбул (one way, round trip); Сімферополь – Тель-Авів (one way, round trip).

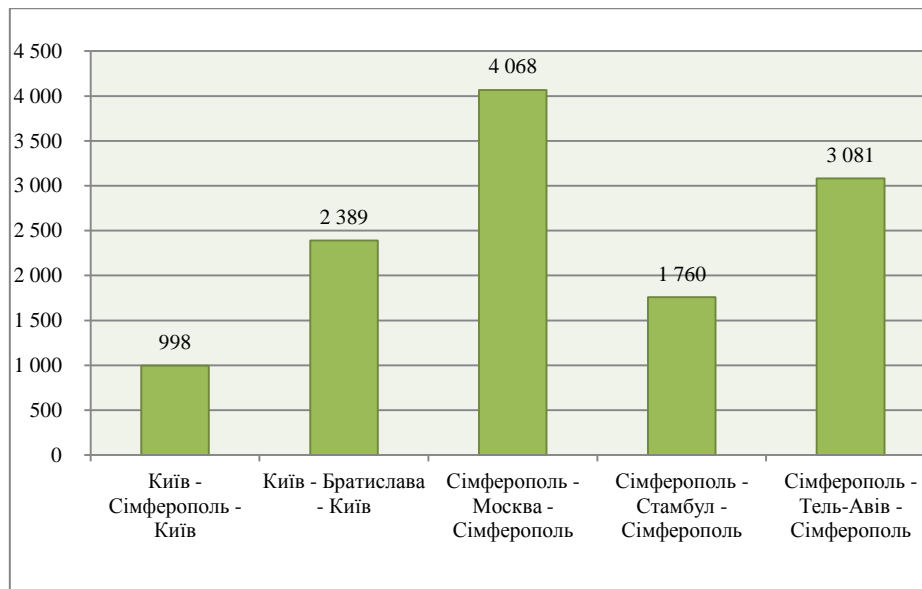
Найвища ціна перельоту бізнес класом авіакомпанії «Air Onix» має напрям Київ – Братислава – Київ, що визначається сумою - 7104,15 грн. А найменшу вартість має білет рейсом Сімферополь – Москва – Сімферополь - 4609,0 грн. (рис. 2). Головна перевага класу «Преміум - комфорт» це зустріч у трапа при прильоті в місто спеціальним транспортом, з безкоштовною поїздкою за будь-якою адресою в межах міста. Перевезення здійснюється минаючи термінал аеропорту. Безкоштовна послуга спеціального транспорту діє лише на рейсах Сімферополь – Київ, Сімферополь – Москва, Сімферополь – Стамбул.

Рис. 2 Вартість білетів авіакомпанії «Air Onix» промо класу перельоту OW

Промо-тарифи на авіаквитки дозволяють купувати місця на певні напрямки по привабливим зниженими цінами. Це можуть бути як найпопулярніші, так і нещодавно відкриті маршрути. Кожен авіаперевізник самостійно розробляє умови промо-тарифів.

Рис. 3 Вартість білетів авіакомпанії «Air Onix» промокласу перельоту RT

Конкуренція на авіаринку України з кожним роком стає все більше жорсткою. На вітчизняний ринок заходять нові low-cost авіакомпанії, що одразу займають ключові позиції серед користувачів авіаційними послугами і тим самим витісняють національних авіаперевізників. Якщо для авіакомпаній жорстка конкуренція це постійна боротьба за пасажирів, то для населення це шанс отримати знижку, або скористатися спеціальними можливостями перельоту. Авіакомпанії дуже часто для того, аби привернути увагу та залучити людей до себе використовують всі можливі способи: різноманітні знижки, акції, можливості, за якими купуючи білет економічного класу пасажир може скористатися послугами бізнес класу і багато чого іншого. Загалом, пасажир, що користується послугами авіакомпаній отримують користь за цих обставин.

Основні особливості промо-тарифів:

- кількість квитків обмежена;
- продаж триває протягом певного часу, іноді всього кілька днів;
- можливості невеликі маніпуляцій з квитками (комбінації, зміни умов тарифу);
- за повернення або обмін квитка передбачені штрафи, а в ряді випадків такі операції взагалі не можливі;
- компанія може встановлювати для пасажирів мінімальний (MINISTAY) і максимальний (MAXISTAY) термін перебування в країні перельоту – це враховується при продажу квитків.

Для визначення майбутньої стратегії розвитку, удосконалення і розробки нових технологій авіакомпанії «Air Onix» для безпечного, комфортного та швидкого

перельоту пасажирів, які користуються послугами авіакомпанії. Для цього необхідно дослідити та проаналізувати: по-перше національний авіаринок, рівень конкуренції авіаційної галузі, а також фактори стратегічного планування, які визначають вплив тих чи інших явищ на авіакомпанію.

Розглянемо всі елементи PEST-аналіз, що призначений для виявлення політичних факторів, економічного впливу, соціальних тенденцій і технологічних інновацій.

1. Політичні фактори:

- відсутня підтримка зі сторони держави, немає основної державної політики для українських авіакомпаній, в тому числі й для авіакомпанії «Air Onix»;

- відсутність єдиних державних організацій, що займаються видачею різного роду ліцензій, сертифікатів, дозволів для здійснення авіа перевозок;

- невідповідність законодавства України в сфері авіаційних перевезень міжнародним та європейським вимогам. Для вирішення такого питання необхідне удосконалення національного законодавства цивільної авіації відповідно до міжнародних вимог «Спільних авіаційних вимог Європейського Союзу» для набуття повного членства України в спеціалізованій регіональній організації – Об'єднаних авіаційних властях (JAA);

- слабе регулювання держави конкуренції на авіаринку. В результаті чого відбувається поступове витіснення вітчизняного авіаперевізника зарубіжними. На сьогодні авіакомпанія «Air Onix» конкурує за внутрішні рейси (Сімферополь – Київ, Сімферополь – Львів тощо) з іноземними авіакомпаніями («S7 Airlines», «Аеросвіт» «Turkish Airlines» і інші).

2. Економічні фактори:

- слабкий рівень інвестиційного клімату вітчизняної авіаційної галузі. За попередній рік кількість прямих іноземних інвестицій збільшилось в 2-3 рази, за 2011 рік частка іноземних інвестицій складає – 292,8 млн. грн., порівняно з 2010 роком – 105,5 млн. грн.;

- високі митні збори і тарифи при перельоті;

- зростання темпів інфляції, які впливають на зростання цін: на паливо (наприклад, авіакомпанія «Air Onix» здійснює рейс Сімферополь – Київ (Жуляни) і Сімферополь – Київ (Бориспіль). Вартість авіаційного палива в аеропорту Жулян станом на 2012 коштує 120 євро / тонну за, в свою чергу вартість в аеропорту Бориспіль складає 180 євро / тонну. Хоча в 2009 році ціна на авіаційне паливо була набагато менша близько 98 євро / тонну);

- недостатні темпи інтеграції авіаційного комплексу України до європейської та світової авіаційних систем. Для вирішення цієї проблеми експерти називають необхідність реалізації положень Концепції розвитку авіаційного комплексу та складання програм періодом до 2020 року, забезпечення безпеки польотів та авіаційної безпеки шляхом розвитку механізмів нагляду та контролю;

- зростання показників укладання різного роду угод з іншими авіакомпаніями з продажу комерційних прав (інтерлайни, угоди щодо блок-місць, маркетингові угоди, код шеренгові угоди, угоди про спільну експлуатацію авіаліній), а також створення авіаційних альянсів (в Україні з 2007 року існує авіаційний альянс УАГ – українська авіаційна група, що об'єднує авіакомпанії «АероСвіт», «ДонбасАеро» та «Дніпроавіа». Вона являє собою систему збалансованих, взаємовигідних партнерських відносин і взаємних зобов'язань авіакомпаній і передбачає об'єднання на засадах антимонопольного законодавства їхніх технологічних, виробничих і комерційних ресурсів. Створення та розширення альянсу цілком відповідає світовим тенденціям консолідації перевізників у регіональні та глобальні альянси. Вони набули поширення у міжнародній авіатранспортній галузі, передусім, упродовж 2008-2010 років, коли об'єднання в альянси стало ринковою відповіддю на кризові явища в авіаційній індустрії);

- зростання цін на білет авіакомпаній. Цінова політика рейсів контролюється і регулюється не урядом, а авіакомпаніями. Що призводить до коливань цін на білети різних авіакомпаній. Одна з переваг авіакомпанії «Air Onix» є відносно низька вартість, що зумовлена з вибором стратегії «низької ціни» молодого компанії на авіаринку.

3. Соціальні фактори:

- широкий вибір кваліфікованих спеціалістів. Авіакомпанія «Air Onix» проводила великий конкурс на підбір співробітників який відбувався з 1 серпня 2011 року – 31 березня 2012 року;

- тісна взаємодія зі споживачами, розуміння їхніх потреб і цілей використання технологічних засобів, допомога в реалізації потенціалу завдяки інформуванню і підтримці;

- недостатній рівень розвитку інфраструктури регіональних та міжнародних аеропортів України. Необхідно, аби уряд країни затвердив єдині концепції розвитку аеропортів; налагодити розвиток мережі вузлових аеропортів та створення національного вузлового аеропорту на базі аеропорту «Бориспіль»; а також провести підготовку техніко-економічних обґрунтувань, проектної документації розвитку

інфраструктури аеропортів, будівництво нових терміналів (до Євро 2012 в міжнародному аеропорту «Бориспіль» відбулася модернізація: відбулося розширення до п'яти терміналів: три міжнародні (діючий «В», нові «F» і «D»), також один внутрішньо український («А») і один — для VIP-персон («С»); збільшилася пропускна можливість з 1840 пас./год. до 4150 пас./год. Також відбулися зміни в Київському аеропорту «Жуляни» - було побудовано термінал бізнес-класу), які дозволять швидше і з більшим комфортом приймати пасажирів.

4. Технологічні фактори:

- небажання використовувати вітчизняні літаки для авіаційних перевезень (в деяких країнах ЄС заборонено навіть пролітати транзитом через їх територію українським літакам Ан);

- невідповідний рівень технологій організації процесу перевезень, недостатнє інформаційне забезпечення. Це питання можна вирішити завдяки впровадженню глобальних супутникових систем CNS/ATM для обслуговування повітряного руху, проведення автоматизації та комп'ютеризації авіакомпаній на рівні міжнародних стандартів; запровадження розвиненої ефективною комп'ютерної мережі для підвищення якості обслуговування; створення системи транспортно-логістичних комплексів (для скорочення часу доставки, зниження затрат на перевезення та оптимізації тарифів) і подальший розвиток інформаційних та логістичних технологій.

Можна зробити висновок, перш за все авіакомпанія «Air Onix» має свої переваги, які повинні в майбутньому підняти рейтинг компанії на міжнародний рівень: авіакомпанія має низьку цінову політику, але якісне обслуговування, дуже часто в компанії проходять акції, які дають можливість користувачам авіаційних послуг економити і отримувати задоволення від польотів, компанія проводить маркетингові дослідження щодо пошуку нових рейсів і проводять переговори з аеропортами для зниження вартості на паливо. Також в компанії працюють висококваліфіковані працівники, які добре знають і якісно виконують свою роботу. Однак авіакомпанія постійно стикається з труднощами, які виникають на національному рівні: слабка підтримка уряду, постійне підвищення квот, тарифів на перевезення пасажирів, зростання цін на паливо; сильна конкуренція на вітчизняному авіаринку, особливо зі сторони іноземних авіакомпаній, а також неможливість виходу на іноземні авіаринки; слабкий розвиток технологій в організації якісного польоту та інше.

Однак, я вважаю, що більшість з проблем, які зараз виникають в компанії не зможуть завадити її діяльності. Авіакомпанія поки ще молода (почала свою діяльність з квітня 2012 року), однак має великі шанси на розвиток і статусу в

майбутньому «національного лідера-авіаперевізника». Темпи розвитку українського ринку авіаперевезень характеризується інтенсивністю конкуренції між авіакомпаніями підвищується з уповільненням розвитку конкурентного ринку авіаперевезень.

Висновки з даного дослідження. Авіакомпанія «Air Onix» - молода, перспективна, конкурентоспроможна авіакомпанія, яка має можливість стати одним із лідерів в майбутньому. Компанія має в своєму складі невеликий, але молодий персонал, який на високому кваліфікаційному рівні працює і обслуговує пасажирів, який користуються послугами авіакомпанії. Також компанія часто проводить для своїх клієнтів акції, надає знижки задля найкращого комфорту за відповідно нижчу вартість. Саме вартість й приваблює клієнтів користуватися саме послугам перельотів авіакомпанії «Air Onix», адже на українському ринку дана компанія має найбільшу перевагу серед інших авіакомпаній в низькій вартості квитків. На сьогодні молода, престижна авіакомпанія працює в стабільному режимі і за прогнозами спеціалістів в майбутньому зможе вийти на міжнародний ринок авіаперевезень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Грушак З. М. «Аналіз конкурентного середовища на ринку повітряних перевезень». УДК 656.078 (045)
2. Діловий авіаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ato.ru>
3. Журнал «Forbes» «200 найбільших компаній світу», жовтень 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Кулаев Ю.Ф. Экономика гражданской авиации Украины. Монография. – К: Издательство «Феникс», 2004. – 667 с
5. Офіційний сайт авіакомпанії «Air Onix» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.aironix.ua
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.avia.gov.ua>
8. Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України. Підсумки діяльності авіаційної галузі України за 2012 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://airflai.at.ua>

9. Офіційний портал Державної авіаційної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.avia.gov.ua>
10. Статистичний журнал «Підсумки діяльності авіаційної галузі України за 2012 рік». (Департамент фінансів та економіки Державіаслужби України).
11. ICAO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icao.int>

РЕЦЕНЗІЯ

на статтю:

«Аналіз стратегічного розвитку авіакомпанії «Air Onix»
на міжнародному ринку повітряних перевезень»
доцент кафедри міжнародної економіки Геєць І.О.,
(Національний авіаційний університет, м. Київ)

Стаття присвячена питанням аналізу розподілу та концентрації міжнародних регулярних повітряних авіаційних перевезень на ринку України.

Аналізуючи український ринок авіаперевезень простежується ряд негативних факторів, які впливають на розвиток авіакомпаній. Частота польотів між Україною та іншими країнами визначається міжнародними угодами, в них же обумовлені і перевізники з обох сторін. Банкрутство авіакомпаній учасників авіаційного альянсу України надало можливість збільшити обсяги перевезень інших експлуатантам та розширило ринку для нових перевізників, до яких можна віднести українську авіакомпанію «Air Onix».

Актуальність статті не викликає сумніву, оскільки аналіз діяльності даної авіакомпанії дозволить визначити стратегічні напрямки розвитку авіаційної галузі України на міжнародному ринку пасажирських авіаційних регулярних перевезень.

Стаття буде корисною для викладачів, аспірантів та керівників підприємств, які займаються розглядом питання діяльності авіаційної галузі України. Вважаю, що за рівнем наукової новизни та практичної цінності, рецензована робота може бути рекомендована до опублікування.

Доктор економічних наук, професор
Зав. кафедри маркетингу та ресурсозабезпечення
Національного авіаційного університету

В. Загорулько

Підпис Загорулька В.М. затверджую
Директор Інституту економіки та менеджменту
Національного авіаційного університету

В. Матвеев